

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.

Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

Ingyen mellékel: a „Méhészeti Közlöny”.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,

(„Közművelődés” nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).

Ide küldendők a hirdetések, mindennemű melléletek, előfizetések és hirdetési pénzek, valamint a reklamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Hivatalos rész.

Meghívás az erdélyi gazdasági egylet közgyűlésére.

Az erdélyi gazdasági egylet közgyűlése. Sz. P.

Kézi szórvető gép Benkő Mihálytól.

Syphonia (Mayrfarth és társa új szőlő és növény per-

metezője.)

Egyleti élet.

Az erdélyi gazdasági egylet igazgató-választmányának ülése

márczius 14-én.

Kormányintézkedés.

A földművelésügyi minster rendelete szőlőoltási tanfolya-

mok felállítására.

Rövid szakközlemények.

Mennyire ültessük egymástól a zöldségféléket?

Vegyesek.

Előléptetés. (Tormay Béla). — Személyi hírek. (Horváth

Péter, Schuster Gyula). Magyarország gabona ki-

vitele február hóban. — Eladó szőlővesszők. —

Szőlőtelepítésre alkalmas szőlőtelep keresés. — A

bor kezelése hordokban és palackokban. — Lovar

takarmányozása.

Piaczi értesítő.

Hivatalos rész.

Meghívás közgyűlésre.

Az erdélyi gazdasági egylet alapszabályszerű

rendes közgyűlését

Kolozsvárt 1892. április hó 10-én — virágvasárnapján — délelőtt 10 órakor

fogja saját helyiségében (Belközép-utca 11-ik sz. gróf Mikó-féle ház, emelet) megtartani, melyre az egylet t. tagjai tisztelettel meghívattak.

Közgyűlési napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés az egylet 1891-ik évi működéséről.
3. Pénztári jelentés az egylet 1891-ik évi zárszámadásáról; ezzel kapcsolatosan.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. Az 1892-ik évi költségvetés megállapítása.
6. A múlt évi rendes közgyűlés óta az egylet kebelébe lépett tagok bejelentése.
7. Netáni javaslatok, indítványok.
8. Az igazgató-választmány előterjesztése az egyleti titkár véglegesítéséről.

9. Kilépés és elhalálozás folytán megüresedett két igazgató választm. tagsági helynek, választás utján való betöltése.

10. A gyűlés bezárása.

Kelt az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmányának Kolozsvárt 1892. évi márczius hó 14-én tartott üléséből.

Sz. Szakáts Péter
egyleti titkár.

Szabó József
egyleti elnök.

Az erdélyi szászok anyagi helyzete.

„A nemzet nemzetiségének fenntartói, oszlopoi a gazdák;” mert a gazdák a termelés, forgalom és fogyasztás előmozdításával az ön- és közérdeket elégitik ki s csupán e kielégítés mértéke szerint észlelhetünk valamely nemzetnél szellemi és anyagi haladást vagy hanyatlást

Frank Péter J. Nagyszébenben megjelent „Gegenwart und Zukunft der Siebenbürger Sachsen” című tanulmányában a szászok anyagi helyzetének hanyatlását constatálja s azt írja, hogy „a szász pénzügyi helyzetének fokozatos emelkedése a gazdagság hanyatlásának hőmérője és legkevésbé se örvendjenek a szászok azon, hogy a pénzügyi erők annyira dagadnak s hogy oly sok a kölcsönvevő.”

Nem akarom ez állítás helyességét kétségbe vonni, csupán azon körülményre hivatkozom, miszerint az idézett tanulmányból a „Köztelek” 1892. február 27-iki számában B. K. azt következteti, hogy „a gazdagnak híresztelt szorgalmas és élelmes erdélyi szász nép pusztul, szegényedik.”

Széchenyi azt mondta, hogy „minden jobb lelkű ember bizonyos vágyat hordoz szívében: magán, felebarátain s mindenben segíteni, javítani.” Ily értelemben vehetjük Frank P. J. szavait, midőn felmutatja az erdélyi szászok bajait.

Hogy valamely nemzetnek jövőjére vonatkozólag véleményt mondhatunk: okvetlenül ismernünk kell a jelent, mert a jövőnek jelen az anyja. Nézzük tehát röviden mit mondhatunk az erdélyi szászok jelenlegi gazdasági viszonyairól, hogy azokból következtessünk a „gazdagságra” vagy „szegényedésre.”

A szászok a növénytermelés terén kiváló szorgalom, munka és kitartással bebizonyították életrevalóságukat; minden művelés alá vett területen sikerrel termelnek, mert a talajnak lelkiismeretesen visszaadják a termeléssel elvont tápanyagokat. Szorgalmasan trágyázzák földjeiket s a talajt jól előkészítik s rendszeresen, mert nem

ócsut vetnek, nem is aratnak ócsut. Ritka évben nem sikerül nállok a termés, de soha sem önhibájukból. Az elemi csapások ellen rendszeresen biztosítják magukat.

Elismeréssel kell szólanunk a szászok állattenyésztéséről is. A besztercei, szász-régeni, nagyszébeni stb. vásárokon a legszebb és legértékesebb szarvasmarhákat a szász állattenyésztők árulják. Egyáltalán szarvasmarha-, ló-, juh- és sertés tenyésztésük egyformán virágzó. A helyszínén szerzett észleleteink szerint elmondhatjuk, hogy átlag minden szász gazdára jut 2 db. ökör, 2 db. tehén, 2 db. ló s 1 db. bivaly stb.

Bor- és gyümölcsstermelésükből, nem különben a veteményekből igen szép jövedelmet biztosítanak maguknak.

A szorgalom, rend és pontosság nyomait észlelhetjük belsőségükben is. Épületeik egyáltalán nem vallanak szegénységre.

Igényeik ugyan kicsinyek, de ahhoz képest eléggé műveltek.

Az ily szorgalmas, takarékos és előrelátó nemzetnek anyagi helyzete nem lehet kedvezőtlen. Kitartásukból pedig következtetni a jövőre, hogy szorgalmukban és munkásságukban nem fognak csökkenni; mert jól tudják, miszerint

„Munkásság az élet sója
A romlásból, mely megövi
S csak az, aki nem hevert
Várhat áldást és sikert.”

Tudvalevőleg a munka sok jónak, főképen a jólétnek, a művelődésnek és haladásnak képezi alapját. Roscher szerint az életnek legnagyobb javai csak munkássággal szerezhetők meg és munkássággal meg is tarthatók.

Az erdélyi szász népnek szorgalmát, élelmességét s kedvező anyagi és szellemi helyzetét ez idő szerint kétségbe nem vonhatjuk s e kedvező jelenből jogosan még azon esetben sem jósolhatunk kedvezőtlen jövőt, ha a „szász pénzügyi helyzetének fokozatos emelkedését a gazdagság hanyatlásának hőmérője” gyanánt tekintjük is; mert a szász nép elég élelmes arra, hogy a kölcsön vett összeget a saját hasznára gyümölcsöztesse. A „mezőségen” több örménykereskedő tart mai napság 100—200 db. szarvasmarhát kibérelt legelőn s többnyire pénzügyi tételből — magas kamat mellett kölcsön vett pénzzel vásárolják össze s kihizlalva a budapesti közbárányon — úgy látszik — előnyösen adják el; mert a tények azt igazolják, hogy az ily marha kereskedők vagyonosodnak. S különben is melyik kereskedő nem folyamodik kölcsönhöz?

Igaz ugyan, hogy az örmény üzleti-fogásokban utolérhetetlen; de a szászokban is van

Mindennemű
műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított
MAGYAR ÁLTALÁNOS KÉNSAV-, MÜTRÁGYA- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitűnő minőségű műtrágyát: csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakot, chililáltromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébet tér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézandók. — Telefon-szám 882.

Thomas-
salak.

annyi kereskedői szellem, hogy ha a kölcsönvevők száma még egyszer oly nagy is lesz, még sem fog elszegényedni, annál kevésbé elpusztulni.

A mely nemzet képes háztartásában és ruházatában a fényűzést kerülni s a termelést, forgalmat és fogyasztást előmozdítani, annak földművelése csak virágzó lehet s népének anyagi helyzete csak haladást mutathat, de hanyatlást soha.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a szászok csupán jóllétben élnek és fognak élni a jövőben is; nem, sőt ellenkezőleg elismerjük, hogy lehetnek az erdélyi szász népnek is bajai, le valjon mik lehetnek azok az árvamegyei bajokhoz mérten? Egy csepp a tenger vizéhez képest.

Azon reményben fejezzük be szerény sorainkat, hogy az erdélyi szászok anyagi helyzetének megvilágításához, legalább némi részben mi is hozzájárultunk, mert „Nihil est menti veritatis luce dulcius.“

Budapest, 1892. márczius hó.

Sz. S.

Kézi szóróvetőgép.

A múlt év február havában az Erdélyi Gazdasági-Egylet titkári hivatalába Szávost Emil által mintául küldött kézi szóróvetőgépet találtam. Ezen kis kézi gépet Szakáts titkártól ki-kértem a tavaszi vetésnél használatra.

Már a gép kis szerkezete előre jelezte előttem, hogy én azt nem fogom tudni használni egyébre, mint csak az apró magvak vetésére. A tapasztalat igazat adott. Ugyanis tisztelnem az egyszerű kezelést megmutatva, utasítottam, hogy a kis gép kezelését s annak használati módját teljesen sajátítsa el, s gyakorolja be magát. E végre különböző rosta aljakkal tett kísérletet az udvaron; a könnyű magvakat kellő távolságba el is osztotta, de már az árpát és búzát nem tudta így elosztani azaz elszőrni a hogy az egy jó vetésnek megfeleljen. A szóró tányérja a reá nehezedő súlynál fogva s azon okból, hogy e tányér kerülete már szerkezeténél fogva kis átmérővel bír - nem képes a nehezebb magvakat az egy maroknak megfelelő búza, avagy árpa szemet, a vetési lépés alatt, úgy elszőrni, a mint azt kézzel avagy a szóró gépekkel eszközöljük, hanem a vető ember elejébe sűrűn leszórja, s a kellő félkört nem adja meg egyenletes vetéssel.

Az én kísérletezésem tulajdonképeni célja nem is a nevezett magvakra irányult, hanem lóher és luczerna vetésre; ezekre voltam kíváncsi, hogy ily magvak vetésére be válik-e? s tudom-e használni?

Mint hogy sem búzára, sem árpára nem vállott be, az én tapasztalatom szerint, alkalmaztam lóherre.

A vetés forgóba egy 22 katastralis holdas búza tábla közé kellett 1891. év tavaszán a lóher magot bepergetni. Vetés előtt egy nagy szobában lett kísérlet téve a lóher maggal. A kísérlet sikerült; a kis gép az apró lóher magot kellő sűrűségbe és a kellő körbe osztotta szét.

Ezen próba után pergettetett be a 22 holdas táblára e kis kézi géppel a lóher-mag. A vetés megkezdése alkalmával az ugynevezett első fogáson vagy pászmán vető emberem, nem bírván még azzal a gyakorlattal, a mi megkívántatik, a lóher-mag helyenként igen sűrűn hullott, minek eredménye lett, hogy a 22 holdas táblára az előre kiszámított 220 kilón felül vettett még $\frac{1}{2}$ kiló, vagyis a vetés többlet $\frac{1}{2}$ kiló; azonban ha tekintetbe vesszük azt, hogy az aratás után megvizsgált táblán a lóher szép egyenletesen lett kikelve és fejlődve, s üres foltot a táblán nem találtattak a fél kiló magtöbblet számításba nem jöhet. De nem jöhet továbbá számításba különösen nállam, és olyan gazdánál, ki oldalos, hullámos talajon kénytelen vetni, s vető emberekkel innódni s azért vetése után folyton foldozgatni a vetést; mert e kis géppel jó vető két napszános gyerek segítségével naponta képes 8-10 oldat bevetni.

A gép kezelése igen egyszerű, a hozzá adott utasításon könnyen el lehet igazodni, azonban a magam részéről megkívánom jegyezni, hogy a vető ember, ki kézzel jól tud vetni, a kézi vetésnél megszokott lépését folyton tartsa be. Mikor a vetéshez hozzá kezd, a föld szélén egy lépéssel kinnebb álljon, a midőn lépni akar a nyakába vett kis gépnek szelepét bal kezével kinyitja s ugyanazon momentumba a gép nyiretyüjével a gép forgó (osztó) tányérát mozgásba hozza, a mely azonnal a magot szórni kezdi, s a szórásnál már megteszi az első lépést. s minden lépésnél a nyiretyüvel egy húzást tesz a szóró tányér tengelyén. Így halad tovább a megkezdett pászmán, s mellette kis vessző felszárásával egy gyerek jelzi a mag szállását. Ezen módal haladva, a táblán a vetés egyenletes lesz s a kis gép panaszra okot nem fog adni

Ezek szerint a Szávost Emil szórva vető kis kézi gépét lóher és luczerna vetésre alkalmasnak talalom s annak megvételét e célra gazdátársaimnak ajánlani tudom.

Benkő Mihály.

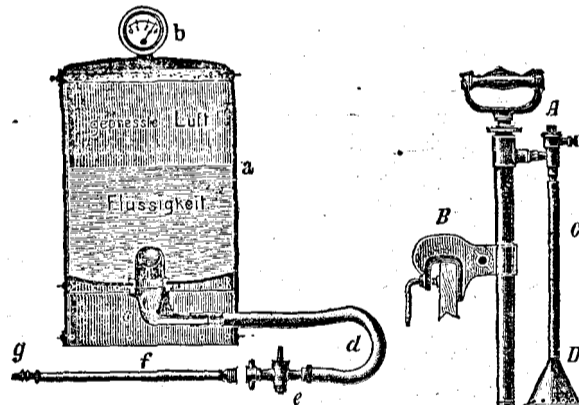

Syphonia.

Mayfarth Ph. és társai szabadalmazott új szőlő és növény-permetezője.

Már eléggé bebizonyult, hogy meszes rézoldattal kell megöntözni a szőlőtöket, krumplít, fa és más ültetvényeket, ha megakarjuk óvni a peronosporától (ragya) s egyéb növénybetegségektől, valamint a kártékony rovaroktól.

A technikának jutott feladatául, hogy az említett célra alkalmas fecskendőket teremtsen; az eddigi készülékek szépen igazolják, hogy minő sikert vívott ki buzgalmaival.

1. ábra. A Mayfarth és társai „Syphonia“ szőlő- és növény-permetezője. 2. ábra. 1. tartány. 2. szivattyú.

Természetes, hogy mindezen készülékek arra valók, hogy a meszes-rézoldatot egy szivattyú segítségével permetezzék el és csak szerkezetükre nézve különböznek egymástól.

Szerkezetüket most egy újabb váltotta föl, mely a rézoldattal való öntözést önmagára végzi: légnyomás segítségével.

Ezen szabadalmazott „Syphonia“ új szőlő és növény permetező az ismeretes Mayfarth Ph. és társai cégének m. Frankfurtban, Berlinben és Bécsben levő gazdasági gépgyáraiban készítettik, melyet, valamint a hozzá tartozó szerelvényt és kezelését ábráinkban mutatjuk be.

Amint a rajzokból kitűnik ez a permetező két külön részből áll: egy tartányból és egy szivó és nyomó szivattyúból.

A tartány (a) szegecselt henger alakú, melynek a fűdelén egy feszmérő (manometer) (b) van, 1-3 atmosphaeraju skálával, habár minden tartány több, mint hat atmosphaerai nyomást is képes kitartani, mely iránt az elküldés előtt mindig ki lesz próbálva.

A tartány belsejében csakis a golyószelep (c) van, mozgékonyan az alapra alkalmazva, mely részben az üstbe emelkedhetik. Ezen golyó szeleppel (d) gumi tömlő van összekötve és ezzel (e) tömlő-csap.

Ha a tartányt meg akarjuk tölteni, a szivattyút a cseberre erősítjük, melyben a meszes-réz-

oldat van. Akkor a tömlő csapot (e-t) a szivattyú szeleppel (d-vel) összekötjük és először megöltésénél annyi levegőt szivattyuzunk előbb a tartányba, míg az egy atmosphaerai nyomásra összesűrítettük, a mit láthatni, ha a feszmérő mutatója az 1-ső fokra emelkedik.

Azután a meszes rézoldatot szivattyuzzuk be és az által a már beszivattyuzott levegőt még jobban összenyomjuk, egészen addig, a míg a feszmérő mutatója a 3-ik fokra jut.

Ez egyszersmind jele annak is, hogy a tartány kellőképen megtelt. Azután (e) tömlő csapot elzárjuk, az (A) szivattyú csapról lecsavarjuk és összekötjük (f) sugárcsővel, a mely (g) vizszóróban végződik.

Most már a permetező készen van a használatra.

Igy az ember a hátára veszi és azután több teendője nincs, minthogy a tömlő csapot (e) megnyitja, miután a sűrített levegő a meszes rézoldatot állandóan és egészen önműködőleg nyomja át a csövön és a szórón.

A golyó szeleppben a (c) golyó sajátlagosan a viznél könnyebb, de viszont nehezebb, mint a levegő. Így a golyó a folyadék fölületére emelkednék, ha ebben egy a szelepre alkalmazott kosár meg nem gátolná.

E szerint csak a kosár tetejéig jut és a mint az oldat fogy a szelep aljára ereszkedik, s a szelepet elzárja, mielőtt az utána nyomuló levegő elszálhatna. Ennélfogva a levegő beszivattyuzása csak egyszer szükséges.

A „Syphonia“ növény permetezőnél tehát a munkásnak permetezés közben csak a sugárcsőre és a növényekre kell ügyelnie. Nem kell fárasztania magát semminemű szivattyuzással; egyik keze mindig szabad, meredek helyeken fozoghatik s nincs szüksége mások segítségére.

Minél nagyobb szórókészüléket teszünk a sugárcsőre, annál nagyobb a permeteg és annál hamarabb fogy el a folyadék és viszont a legfinomabb sugár alkalmazásánál körülbelül 24 perc alatt fogy el a tartányból a folyadék.

A tartány kitisztítása is nagyon egyszerű, t. i. tiszta vizet szivattyuzunk belé és ezt a teljes légnyomás segítségével a nyitott tömlő csapon (e), (miután a sugárcsövet levettük) újra kibocsátjuk. Ez a tisztítás ritkán szükséges a „Syphonia“-nál, mert a meszes rézoldatot nem töltjük be, hanem beszivattyuzzuk és a szivókosárra (D), sokkal finomabb szitát alkalmazhatunk, mint más készüléknél.

Ilyen szerkezet mellett több permetezőhez is elég egy szivattyú, mely nagyobb gazdaságokban szintén előnye.

Mindebből látható, hogy a szabadalmazott „Syphonia“ szőlő és növény permetező szerkezete örvendetes előhaladásról tanuskodik.

Megrendelhető Mayfarth Ph. és társai gazdasági gépgyarában Bécsben, II. Taborstrasse 76. sz. Egy teljesen felszerelt permetező ára, szivattyúval együtt, Bécsben 32.50 kr. Megrendelés előtt legjobb árjegyzéket kérni, melyben az egyes részek árai is külön-külön föl vannak sorolva.

A „Syphonia“ permetező nemcsak a legújabb, de az a véleményünk, hogy a létezők között a legjobb is, miért azt hisszük, hogy annak ismertetésével jó szolgálatot tettünk olvasóinknak.

Egyleti élet.

Az erdélyi gazd. egylet igazgató választmánya folyó márczius hó 14-én egyleti elnök Szabó József elnöklete alatt ülést tartott. A jegyzőkönyvet vezette Sz. Szakáts Péter titkár.

Jelen voltak: Báró bánffy Ernő, báró Jósika Gábor alelnökök - Benkő Mihály, Dávid Antal, Demeter Károly, Gyárfás Benedek, Molnár Sándor egyleti jogtanácsos, Miksa Imre, Réti János, Sipos Gábor, dr. Szentkirályi Ákos, Vörös Sándor.

Olvastatott a múlt ülés jegyzőkönyve, mely tudomásul vétetvén, a folyó ülés jegyzőkönyvé-

nek hitelesítésére felkértek Vörös Sándor, Réti János, Sipos Gábor. Elnök a fölolvastott jegyzőkönyv 46-ik pontjával kapcsolatosan, mely szőlőtelepítés céljából telekvételről intézkedik, jelenti hogy nála Nagy Dezső k.-monostori uradalmi gondnok bejelentett egy fél hold terjedelmű teleket, mely a Hójában a gazd. tanintézet szőlőjének a szomszédságában van s azért 600 forintot kér, melynek megsejtelését indítványozza. — Többek hozzászólása után, az ajánlott telek megsejtelésére Ritter Gusztáv, Szentgyörgyi Lajos és Szabó Sámuel tagtársakból álló bizottság küldetett ki.

Olvastatott a múlt hónapra vonatkozó pénztári jelentés, mely szerint tettek a február havi összes bevételek 4547 frt 34 krt, az összes kiadások 1734 frt 35 krt és így átvitetett márczius hóra 2812 frt 99 kr, mely tudomásul vétetett.

Titkár jelenti, miszerint évdijas kötvényeket megújították Ritter Gusztáv, Jakab László, Tuba Lajos és Benkő Mihály tagtársak. — Örvedetes tudomásul szolgál.

Olvastatott a birtokrendezés és tagosítás ügyében bizottságilag szerkesztett s a földm. miniszterhez intézendő emlékirat, mely egész terjedelmében elfogadtatván, a földmiv. miniszterhez

a gazdasági érdekképviselőt szervezése iránt a nagy-gyűlés elé terjesztett javaslatot.

Kapcsolatosan az elnök jelenti, hogy az ügy sürgősségénél fogva, másrészt pedig azért is, mert a javasolt érdekképviselő szervezésénél egyetünk a kombinációból teljesen kihagyott, az ügyet felkért tagok által tárgyalta, a mely egyetünk érdekeinek megfelelő s a nagy-gyűlés elé terjesztendő elaboratumot dolgozott ki; mely nyomban felolvastatván — az némi módosítás után elfogadtatott és a nagy-gyűlés elé terjesztése határozatott.*)

A nagy-gyűlésre az egyet képviselőiül küldetnek az egyleti elnök, a titkár (hivatalból), Vörös Sándor és dr. Szentkirályi Ákos tagtársak.

A kolozsmonostori gazd. tanintézet igazgatósága megküldi a tanintézet kebelében fennálló ifjúsági segély-egylet megerősített alapszabályait, utalva arra, hogy ennek intézkedése szerint a segélyegylet vagyona, netáni felosztás esetén, ezen gazdasági egyletre száll. — A mely bár tudomásul vétetik, de a segély-egylet felosztása annyival kevésbé óhajtatik, mert az csak a tanintézet megszüntével következhetne be, a mi épen nem kívánatos.

Ugyanaz a tanintézetnél időközben megüresedett három ösztöndijas helyre pályázott

Kormányintézkedés.

Szőlőoltási tanfolyamok. A földművelésügyi miniszter a megyék közönségéhez felhívást intézett, melyben tudatja, hogy márczius és április, valamint május és június hónapokban díjazással egybekötött, s a két előbbiben fás, a két utóbbiban zöld-oltási tanfolyamok tartását rendeli el. Ily tanfolyamok a budapesti, ér-diószegi, tarczali, ménesi, pozsonyi és tapolczai vinczellériskolákban, továbbá a budapesti vinczellériskolával kapcsolatos budafoki, a tarczali vinczellériskolával kapcsolatos tarczali, a ménesi vinczellériskolával kapcsolatos paulis-baraczkai, végre a nagykarolyi, peéri, szendrői, székesfehérvári és fehértemplomi amerikai szőlőtelepek tartatnak s a vinczellériskolák igazgatói úgy mint az amerikai szőlőtelepek vezetői utasítottak, hogy a tanfolyamok megtartásának idejét a közeli vidék érdekeltségének tudomására hozzák. Azonfelül utasította a borászati vándortanítókat, hogy a működésük körébe osztott vármegyék ama városaiban és községeiben is tartanak oltási tanfolyamokat, a melyekben az oltásra alkalmas anyag már rendelkezésre áll.

3. ábra.

A Mayfarth és társai „Syphonia” szőlő és növény permetezője megtöltés közben.

4. ábra.

„Syphonia” szőlő- és növény permetező működésben.

való fölterjesztése s kinyomtatva, minden országgyűlési képviselőnek, úgy az összehívandó enquet tagjainak leendő megküldése határozatott.

Miksa Imre, mint a cukorrépa termelési szakosztály megalakítására régebb kiküldött bizottság elnöke, jelenti, hogy a bizottság tárgyalván az ügyet úgy találta, hogy miután azon indokok, a melyek annak idején fennállottak, ma már nem léteznek, a szakosztály szervezése szük ségtelen. Többek hozzászólása után kimondatott, hogy a szakosztály létesítése szükséges azért, hogy az egy Erdély központján emelendő cukorgyár ügyének elejtett fonálát fölvegye, ennek érdekében a cukor-répa termelésnek ügyét tanulmányozza, hogy így az egyet a földmiv. miniszteriumnál ezek alapján a gyár létesítését sürgethesse, s ezen cél szempontjából — Miksa Imre tagtárs ur visszalépvén — új bizottság alakittatik, melynek tagjainál báró Jósika Gábor elnökle alatt fölkeretnek idb. Zeyk József, gróf Wass Béla, dr. Szentkirályi Ákos, Réti János és Dávid Antal tagtársak.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek végrehajtó bizottsága meghívja az egyet a f. é. ápril 4-én tartandó nagy-gyűlésre és megküldi

hallgatók kérvényét küldi minősítési táblázattal. — Az érdemeseknek találtak a Ministeriumnak ajánlatnak.

A földmiv. Minister megküldötte 1890. évi munkásságáról a képviselőház elé terjesztett nagy terjedelmű munkáját, mely köszönettel fogadtatott.

Ministeri leiratok: Kőhalomban katonai lövésár engedélyezése, — a jó vetőmag termelés előmozdítása, — a szőlővesszők és használt szőlőkarók szállítása iránt, — lapukban már közöltetvén tudomásul vétetnek.

A titkár kérésére kimondatott, hogy próba szolgálati idejét sikerrel kitöltvén, a közgyűlésnek véglegesítésre ajánltatik.

Még némely keblly ügy elintézése után az ülés bezárattott.

Az állattenyésztési és kiállítási szakosztály végrh.-biz. is az igazg.választm. ülését követőleg alelnök Sigmund Dezső elnökle alatt szintén ülészet. Erről jövőre.

*) Jövő számunkban ismertetni fogjuk. Szerk.

Rövid szakközlemény.

— **Mennyire ültessük egymástól a zöldségféléket?** A zöldségfélék távolságának nagy befolyása van azok fejlődésére s ennél fogva hozamukra is; a nagyon sűrűn álló növények nem fejlődhetnek ki teljesen és elcsenevésznak, ha pedig nagyon ritkán ültetjük, a talajt pazaroljuk, melyet különben a kiszáradás veszélyének is kiteszünk. Mihez tartás végett, közöljük az ismeretebb zöldségfélék legcélszerűbb távolságát. — Ugyanis 10—15 centiméterre ültetendők a tel-tóvi répa, májusi répa, vetőhagyma, torma, turbolya; 15—20 cm.-re: pozdor, dughagyma, salotta, tépő petrezselyem borsfü, kraut, kapor; 20 cm.-re: kalaráb, porcsin; 25—30 cm.-re: fejes saláta, pasztinák, nyári retek, zsálya, demutka; 30—35 cm.-re kései kalaráb, sóska, endívia, fehérítő zeller, téli retek; 40—47 cm.-re kel; közönséges fejes káposzta 45—60 cm.-re: vörös káposzta 45—50 cm.-re: korai karfiol 47. kései 52 cm.-re, rózsakel 40—47 cm.-re, törpe borsó 30, cukorborsó 46, karóbab 40—47, bokorbab 40—50 cm.-re; ugorka —1—1.50 méterre, dinnye 1.50 m.-re, tök 3—6 m.-re, burgonya 50—

statistikai kimutatások szerint a múlt évben Németségben - a saját óriási productiója mellett - 1.140.111 mm. szuperfoszfátot vittek be. Az árak jobbára változatlanul maradtak.

Mai jegyzések:

Csontliszt szuperfoszfát 16-18% vízben oldható foszforsav és $\frac{1}{2}$ -1% légegytartalommal 5 frt 60-70 kr. ugyanaz 17-19% v. o. foszfor-savval, 6 frt, 6 frt 10 kr.

Ammoniak-szuperfoszfát 9-11% vízben oldh. fosz-

forsavval, 4-6% légeny (ammoniak vagy salétrommal) 6 frt 50 kr.

Ásványi szuperfoszfátok 15-17% vízben oldható foszfor-savval 5 frt 30-35 kr.

Thomas-salak (foszfát liszt) 7-19% foszfor-savval, 80% porfinomsággal 3 frt 25 kr; ugyanaz 18-20% foszfor-savval és 80% porfinomsággal 3 frt 40 kr.

Kénsavas-ammoniak 22-24% ammoniakkal (20-22% légeny) 13 frt 80 kr.

Kénsavas-káli. 88-90% (K_2SO_4) tartalommal 11 frt 50 kr.; ugyanaz 94-96% (K_2SO_4) tartalommal 12 frt

Chili-Salétrom. 15-15 $\frac{1}{2}$ % szavatolt légeny-tartalommal 13 frt 20-25 kr.

Rézgálicz 250 kg. súlyú hordókban, egész kocsi-rakományok vételénél 22 frt, kisebb mennyiségben 24 frt. 100 kg.-onként.

Vasgálicz. Elsőrendű 4 frt, másodrendű 3 frt csomagolást beleértve.

Az árak 100 kg-onként göngysúlyt tiszta súlynak számítva bérmentve Budapest állomására szállítva értendők.

Felélős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

H I R D E T É S E K.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphat, kénsavas ammoniak, káli, chilisalétrom, szarv- és csontliszteket szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitűnőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. márczius 8-iki 10. 23 (12-52) számát.)

Árjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár részvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. Váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

Gépjavitó-műhely

Maros-Ludason.

Van szerencsém a nagyérdemű gazda közönség b. tudomására hozni, hogy M. Ludason f. évi ápril 1-én a mai korigényeknek megfelelő gépjavitó-műhelyt és fiók-telepet állított fel, melyben elvállalok kijavításra minden nemű gépeket. Minta készletet tartok. Saját gyártmányu egyes, kettős és három borozdáké és taligákból, új szerkezetű váltó nagy hegyi ekék és boronákból; továbbá a legújabb és könnyen járó kézi és járgányos cséplő-gépek, szelelő-rosták, kukoricza-morzsolók, borsajtók és több más gépekből.

Melyeket a n. é. gazdaközönség b. figyelmébe ajánlva, maradok kész szolgáló.

Simonfi István,

50 (3-3)

Kolozsvárt.

Az összes 1891-ki kiállításokon u. m. Nagy-Szombat, Komárom, Temesvár, Zigráb és Vácott legelső és legmagasabb kitüntetés: „nagy díszokmány.”

KÜHNE E.

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA MOSONYBAN
(alakult 1856. évben)

Főraktár: Budapest, Váci-körút 21. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek az általán kedvelt népszerű és több mint 12,000 példányban elterjedt kitűnő

„Hungaria-Drill” sorvetőgépet.

Új! „Balance-Hungaria-Drill.”

(Wahrosch szabadalma.)

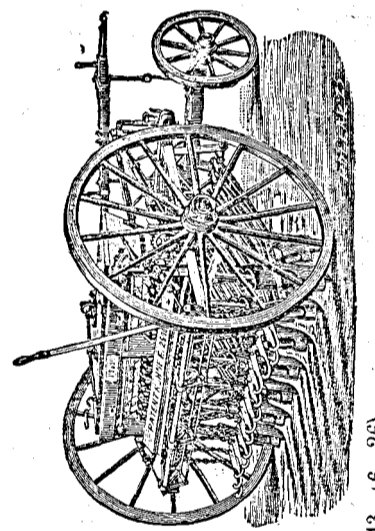
Legjobb sorvető hegyes vidékére!

Könnyű és olcsó reparatórgépek.

Laacke-féle rét- és szántóboronák.

Egy- és kétvasu ekék.

Rosták, konkolyozók, kapálók, töltőgépek és minden más gazdasági eszközök készletben.

43 (6-26)

Gazdasági-, konyhakerti- és virág-

MAGVAK

legjobb bevásárlási forrása

HALDEK IGNÁCZ

magkereskedése

Károly-körút 9. sz. BUDAPEST Károly-körút 9. sz.

mert

1. ezen magkereskedés a m. kir. állami magvizsgáló állomással kötött szerződés értelmében köteles valamennyi magvait a nevezett állomás által megvizsgáltatni és csak a jónak talált magvakat van jogosítva áruba bocsátani; megbízhatósága tehát kétségtelen.

2. Az utóbbi időben a magkereskedések egymással mintegy versenyre keltek, az árjegyzékek minél díszesebb kiállításában, melyeknek roppant költségeit természetesen a fogyasztó közönség fizeti meg. Haldek magkereskedése azonban ezen versenyből magát kizárta, csak egyszerű árjegyzékeket bocsát ki és ezeket is csak kívánatra küldi el, mi által tetemes összeget takarít meg, mely megtakarítást az árak leszállítására használja föl úgy, hogy daczára a legkitűnőbb minőségnek, nála a

gazdasági magvak 5-10%-kal,

konyhakerti és virágmagvak 10-20%-kal olcsóbban kaphatók, mint bármely más magkereskedésben. 30. (9-x)

Abauj-Szántó, 1891. június 19.

Tekintetes Haldek Ignác magkereskedő urnak

Budapest.

Folyó hó 15-én kelt b. kérdésére, hogy a részemre szállt luczerna- és burgundia-magvak hogyan sikerültek, van szerencsém értesíteni, hogy teljes

megelégedésemre történt, sőt a míg nagy általában a répa-mag vetések ez évben nálunk nem sikerültek, de nekem az Ön által szállított magvak után kitűnő répám vannak. — A luczerna is igen szépen fejlődik, felhasználom az alkalmat, önnek őszinte köszönetemnek kifejezését adni.

Kiváló tisztelettel Engel Zsigmond.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltnak, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik.

Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűvel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél czime is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjelenésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Pécs, N.-Kőrös, Berlin nagy arany érmek.

Lóhermag, bármely kis mennyiségben is állami ólomzár alatt 100 kiló 68 frt; 5 kilós postacsomag 3 1/2 frt.

Mák, francia zárttoku, kék 100 kiló 40 frt; 5 kilós postacsomag

mag 2 frt. Mezei komócsin tűmag nedves észkos területek hasznosítására 100 kiló 30 frt.

Fehér mustármag rendkívül gyors növésű tápdus főleg teheneknek. 100 kilo 20 frt. 1/4 kilós diszesen csomagolt darabban, Netto 4 kilós postacsomag 4 frt; 3 csomag 9 frt.

Burgonya, Richter-féle Impetator, óriás és bőtermő e miatt

Groyi kövér sajt 4 1/2 kilós

Franciaországban felkapva, darab 3 frt; 100 kilós 60 frt a készlet tart megrendeléseket elvevő gróf Teleki Arvéd uradalmi nyi, három vagy hat évre hasznosítására Drassón, Alsófehérmegyében átvehető azonnal vagy gye u. p. Szerdahely 32 (8-x) áprilisbe. Bővebb feltételeket Nagy-Solymosi Koncz Armin gyógyszerész közöl Székely-Udvarhelyt.

Haszonbérbe adó birtok! közöl Székely-Udvarhelyt. Esetleg egy tapasztalt, nős gazdatiszt elfogadtatik. 51 (3-5)

Egeresi gipsz-, műtrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges műtrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas műtrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál.

a műtrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

22 13-52)

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai

Részvény-Társaság

KOLOZSVÁR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN)

szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 27 (11-x)

Könyvnyomdájának, Lithographiájának

melyben a legjelesebb erők s a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb műintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy

szobafestést, papír-kárpitozást

és

MÁZOLÁST

a legolcsóbb árak mellett, a legszebb kivitelben vállalom el.

Tizenhat év óta tapasztalt nagybecsű figyelmet köszönve, b megrendelését ezutánra is kérve, vagyok

tisztelettel

Haas János,

53 (2-4)

Kolozsvár, Széchényi-ter 23

Ingyen epermag.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség Szegzárdon (Tolna vármegye) ingyen és bérmentve küld

EPERFAMAGOT

mindazoknak, kik ez iránt hozzá fordulnak. 47 (4-8)

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedésében

Fő-üzlet:
Andrássy-út 23. sz.

BUDAPEST

Fiók-üzlet:
Koronaherceg utca 18. sz.

legkitünőbb magvak

szerezhetők be, melyek mindenütt a legmagasabb díjakkal lettek kitüntetve, u. m.:

1875. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1879. Nagyvárad 1-ső díj:
Első osztályú elismerő oklevél.
1881. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1885. Budapest 1-ső díj:
Nagy kiállítási érem.

1886. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany oklevél.
1887. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1888. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1888 Nagy-Kőrös 1-ső díj:
Két nagy aranyérem.

1888. Pécs 1-ső díj:
Nagy díszoklevél.
1889. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1889. Brüsszel 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1889. Eszék 1-ső díj:
Nagy aranyérem.

1890. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1890. Bécs két 1-ső díj:
2 nagy aranyérem.
1891. Budapest 1-ső díj:
Védnöki aranyérem.
1891. Komárom: két 1-ső díj:
Nagy díszokl. Nagy aranyérem